

ITSEHOITOLÄÄKKEIDEN INTERAKTIOT

(2018)

Itsehoitolääke	Muu lääke		Seuraus
	Lääkeryhmä	Vaikuttavat aineet	
TULEHDUSKIPULÄÄKKEET			
Asetyyლისისყილი- happo (ASA) Ibuprofeeni Ketoprofeeni Naprokseeni	Muut tulehduskipu- lääkkeet		Ruoansulatuskanavan verenvuotoriski suurenee. Tulehduskipulääkekuus on usein oireeton ja ilmenee vasta ulkusvuotona tai perforaationa. Noin kolmasosan ulkuskomplikaatioista ja kuolemista on arvioitu liittyvän tulehduskipulääkkeiden käyttöön.
	Antikoagulantit	apiksabaani dabigatraani edoksabaani daltepariini enoksapariini rivaroksabaani varfariini	
	Verihiutaleiden estäjät	klopidogreeli prasugreeli tikagrelori	
	Masennus- lääkkeet/SNRI	duloksetiini milnasipraani venlafaksiini	
	Masennus- lääkkeet/SSRI	essitalopraami fluoksetiini paroksetiini sertraliini sitalopraami	
	Masennuslääkkeet/ trisykliset	klomipramiini	
	Masennuslääkkeet/ muut	tratsodoni	
	Systeeminen suuriannoksinen kortikosteroidi- lääkitys	mm. metyyliprednisoloni prednisoloni	
	ACE-estäjät	mm. enalapriili ramipriili	
	AT ₂ -salpaajat losartaani	mm. kandesartaani	
	Reniiniestäjät	aliskireeni	
	Beetasalpaajat	mm. bisoprololi metoprololi	
	Diureetit	amiloridi furosemiidi hydroklooritiatsidi spironolaktoni	
Psykoosilääkkeet	litium	Yhteiskäyttö voi suurentaa litiumin pitoisuutta. Riskinä litiummyrkytys, jonka oireita ovat mm. pahoinvointi, ripuli, sekavuus, uneliaisuus ja vapina.	
Ibuprofeeni		mini-ASA	ASAn verihäntalevaikutus voi heikentyä. Riski verisuoni- tukoksille kasvaa.
		flukonatsoli	Ibuprofeenin pitoisuus suurenee. Riski tulehduskipu- lääkehaitoille kasvaa.

Itsehoidon riskiläkelistan laadinnassa on ollut mukana asiantuntijoita seuraavista organisaatioista: ● Helsingin yliopisto ● HUS-Apteekki ● Suomen Apteekkariliitto ● Suomen Farmasialitto ● Suomen Potilasturvallisuusyhdistys

ITSEHOITOLÄÄKKEIDEN INTERAKTIOT

(2018)

Itsehoitolääke	Muu lääke		Seuraus
	Lääkeryhmä	Vaikuttavat aineet	
MUUT KIPU- JA MIGREENILÄÄKKEET			
Parasetamoli		varfariini	Verenvuotoriski saattaa hieman suurentua, kun parasetamolia käytetään jatkuvasti yli 2 g:n päiväannoksina.
Sumatriptaani	SNRI	linetsolidi moklobemidi seleginiili duloksetiini milnasipraani venlafaksiini	Liiallinen serotonerginen vaikutus on mahdollinen. Riskinä serotoniinioreyhtymä, jonka oireita ovat mm. agitaatio, sekavuus, unettomuus, ripuli.
	SSRI	essitalopraami fluoksetiini paroksetiini sertraliini sitalopraami	
ALLERGIALÄÄKKEET			
Ebastiini		fenytoiini itrakonatsoli karbamatsipiini klaritromysiini rifampisiini ritonaviiri telitromysiini mäkikuisma	Altistus ebastiinille ja sen aktiiviselle metaboliitille voi lisääntyä huomattavasti. Interaktion kliinistä merkitystä ei tunneta. Mahdollisia oireita yliannos- tuksessa ovat mm. päänsärky, uneliaisuus, suun kuivuminen, tajuttomuus ja suurilla annoksilla sydämen rytmihäiriöt.
Feksofenadiini		alumiini karbamatsipiini mäkikuisma greippi-, appelsiini- ja omenamehu	Feksofenadiinin pitoisuus pienentyy.
Feksofenadiini		itrakonatsoli verapamiili	Feksofenadiinin pitoisuus suurenee. Yliannostus voi aiheuttaa huimausta, uneliaisuutta, uupumista ja suun kuivumista.
KORTIKOSTEROIDINENÄSUIHKKEET			
Flutikasoni- propionaatti Mometasoni Triamsinoloni		flukonatsoli itrakonatsoli ritonaviiri	Varsinkin flutikasonin, mutta myös triamsinolonin ja mometasonin systeeminen altistus voi lisääntyä kliinisesti merkittäväksi. Muun muassa inhaloidun ja nasaalisen flutikasonin käytön yhteydessä on raportoitu useita Cushingin oireyhtymä- tapauksia potilailla, jotka ovat käyttäneet useiden viikkojen ajan samanaikaisesti ritonaviiria tai itrakonatsolia.

Lähde: Itselääkityksen Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin ja Suomen Apteekkariliiton asettama työryhmä, 2016.

ITSEHOITOLÄÄKKEIDEN INTERAKTIOT

(2018)

Itsehoitolääke	Muu lääke		Seuraus
	Lääkeryhmä	Vaikuttavat aineet	
YSKÄNLÄÄKKEET			
Dekstrometorfaani		bupropioni fluoksetiini kinidiini moklobemidi paroksetiini terbinafiini	Dekstrometorfaanin pitoisuudet ja keskushermostohaittavaikutusten riski suurenevät. Keskushermostohaittoja ovat mm. huimaus ja väsymys. Dekstrometorfaanin toksisuus on vähäinen. Yliannostus voi aiheuttaa serotonergisiä haittoja (kiihtymys, sekavuus).
Kodeiini		bupropioni fluoksetiini kinidiini moklobemidi paroksetiini terbinafiini	Kodeiinin analgeettinen ja yskää hillitsevä teho heikkenee, koska kodeiinista muodostuu vähemmän morfiinia.

NÄRÄSTYSLÄÄKKEET

PROTONIPUMPUN ESTÄJÄT:			
Esomepratsoli Lansopratsoli Omepratsoli Pantopratsoli		bosutinibi dabigatraani doksisykliini itronatsoli	Muun lääkkeen imeytyminen huononee. Riskinä syöpähoidon epäonnistuminen, verisuonitukokset tai mikrobihoidon epäonnistuminen.
Esomepratsoli Lansopratsoli Omepratsoli	Rohdosvalmisteet	mäkikuisma neidonhiuspuu	Protonipumpun estäjän pitoisuus pienenee. Riskinä refluksoireiden paheneminen tai ulkuksen estohoidon epäonnistuminen.
Esomepratsoli Omepratsoli		klopidogreeli essitalopraami vorikonatsoli	Klopidogreelin aktiivisen metaboliitin muodostuminen vähenee ja verihutalevaikutus voi heiketä. Riskinä verisuonitukokset. Essitalopraamin ja vorikonatsolin pitoisuus voi suurentua.
H₂-SALPAAJAT:			
Famotidiini Ranitidiini		dasatinibi itronatsoli	Muun lääkkeen imeytyminen vähenee ja pitoisuudet pienenevät.

ITSEHOITOLÄÄKKEIDEN INTERAKTIOT

(2018)

Itsehoitolääke	Muu lääke		Seuraus
	Lääkeryhmä	Vaikuttavat aineet	
NÄRÄSTYSLÄÄKKEET			
Antasidit ja sukralfaatti (HUOM! myös muut kalsiumia, magnesiumia, rautaa tai sinkkiä sisältävät valmisteet)	Osteoporoosi-lääkkeet/ bisfosfonaatit	mm. alendronaatti ibandronaatti risendronaatti	Useiden muiden lääkkeiden imeytyminen vähenee ja pitoisuudet pienenevät.
	Bakteerilääkkeet/ fluorokinolonit	mm. levofloksasiini moksifloksasiini siprofloksasiini	
	Bakteerilääkkeet/ tetrasykliinit	mm. doksisykliini tetrasykliini	
	Muut	gabapentiini gemfibrotsiili feksofenadiini itronatsoli levotyroksiini rauta strontium	
RIPULILÄÄKKEET			
Loperamidi		gemfibrotsiili itronatsoli kinidiini greippimehu	Loperamidin pitoisuus voi suurentua merkittävästi.
LÄÄKEHIILI			
Lääkehiili		useimmat lääkeaineet	Muun lääkeaineen imeytyminen vähenee.
SIENILÄÄKKEET			
Flukonatsoli		useat lääkeaineet	Muiden lääkkeiden metabolia hidastuu. Flukonatsoli estää erityisesti CYP2C9- ja CYP2C19-entsyymejä, mutta myös CYP3A4-entsyymiä. Kerta-annoksina käytetyn flukonatsolin yhteisvaikutusriski on lyhykestoinen.
Mikonatsoli		fenytoiini glimepiridi varfariini	Muun lääkkeen metabolia voi hidastua ja pitoisuus suurentua. Mikonatsoli estää CYP-entsyymejä. Esimerkiksi varfariinia koskevia yhteisvaikutuksia on kuvattu paikallisen mikonatsolivalmisteen käytön yhteydessä.
Ketokonatsoli Klotrimatsoli Tiokonatsoli		takrolimuusi varfariini	Paikallisesti (runsaasti) annosteltaessa atsoliryhmän sienilääkkeistä osa voi imeytyä systeemivierenkiertoon ja estää maksan CYP-entsyymien toimintaa, jolloin niillä saattaa olla myös muiden lääkkeiden pitoisuutta nostavaa vaikutusta. Tutkimustietoa paikallisvalmisteen yhteisvaikutuksista on niukasti.

